Največji slovenski dnevnik v Združenih državah
Velja za vse leto . . . $6.00
Za pol leta $3.00
Za New York celo leto . $7.00
Za inozemstvo celo leto $7.00

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

The largest Slovenian Daily in the United States.
Issued every day except Sundays and legal Holidays.
75,000 Readers.

TELEFON: CORTLANDT 2876 — Entered as Second Class Matter, September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under Act of Congress of March 3, 1879. — TELEFON: CORTLANDT 2876

NO. 13. — ŠTEV. 13. — NEW YORK, SATURDAY, JANUARY 16, 1926. — SOBOTA, 16. JANUARJA 1926. — VOLUME XXXIV. — LETNIK XXXIV.

STAVKA ŠE NE BO KONČANA

Premogarji so prisegli, da mora trajati stavka do trpkega konca. — Komitej za mezdne lestvice, stoji na strani voditeljev, dokler ne bo dosežen časten mir. — Napadli so predlogo za odpravo licenc za premogarje.—Lewis je bil deležen ovacije.

HAZLETON, Pa., 18 januarja. — Člani komiteja za mezdne lestvice iz treh antracitnih okrajev United Mine Workers of America, ki so se sestali včeraj tukaj, so sprejeli resolucije, v katerih so objavili svoj namen, da bodo vztrajali pri svojih uradnikih in njih politiki, dokler se ne doseže častne uravnave. Nadaljna skupina resolucij, je ostro nasprotovala vsakemu gibanju v zakonodaji države Pennsylvanije, da se razveljavi katerikoli del postave, ki določa, da morajo imeti premogarji certifikate.

Komitej za mezdne lestvice je tudi dal navodila, naj se pošlje kopijo resolucij majorju Inglisu, načelniku pogajalnega komiteja delodajalcev, s prošnjo, naj sporoči resolucije lastnikom rovov, "v dokaz dejstva, da nočejo antracitni premogarji delati brez častnega dogovora."

V nadaljnem se glasi v resoluciji: — Oni, katere so tako uspešno zastopali predsednik Lewis in njegovi tovariši in antracitni delavci bodo še nadalje vztrajali pri svojih uradnikih in njih politiki, dokler se ne doseže častne uravnave.

Resolucija, s katero se je napadlo predlogo, ki je bila vložena v zakonodaji v Pennsylvaniji in ki določa preklic dela postave glede certifikatov premogarjev, s čemur bi bilo omogočeno obratovati rove z neunijsko pomočjo, pravi med drugim:

— Senator Woodward je vložil v senatu predlogo za amendiranje postave glede certifikatov za antracitne premogarje. Senator Woodward je zdravnik iz Philadelphije ter ve le malo ali ničesar glede proizvajanja antracita. On zastopa le one trgovske in finančne interese, ki skušajo ubiti certifikatno postavo v namenu, da prepravijo pokrajino z nekompetentnimi osebami, brez ozira na ohranitev življenj in lastnine. Sedanja certifikatna postava je bila sprejeta, ko niso bile razmere v rovih še tako nevarne kot danes. Postavo bi bilo vsled tega treba ojačiti, ne pa oslabiti. Oslabljenje te postave bi indirektno povzročilo umor mnogih naših ljudi v antracitnih rovih. Vsled tega obsoja eksekutivni svet obenem z mezdnim komitejem najstrožje vsak poskus, da se amendira premogarsko certifikatno postavo ter pozivlje svoje zastopnike v zbornici in senatu, naj porazijo to predlogo.

Komitej za mezdne lestvice je tudi sklenil, da ne bo motil dogovora med unijo in proizvajalci glede zaposlenja vzdrževalnega moštva. Izjavil je, da se ne bo teh delavcev odpoklical, dokler bodo delodajalci izpolnili svoj del kontrakta.

Velika ljudska množica se je zbrala krog hotela, v katerem se je sestal mezdni komitej. Ko je dospel Lewis, so mu priredili navzoči ovacijo. Namignil je, da bo ostal nekaj časa v antracitni pokrajini. To je prvikrat, da je prišel Lewis v premogovna polja, odkar so se pričela pogajanja v New Yorku. Rekel je, da ne bo nobenega omahovanja v stališču, katero so zavzeli zastopniki premogarjev.

— Poročila v listih, da nameravajo delodajalci otvoriti rove, so brezpomembne besede, — je rekel. — Vi veste in oni vedo, da bi ne spravilo tako dejanje niti enega premogarja nazaj v rov. Bili smo pripravljeni in smo pripravljeni še sedaj pogajati se za častno uravnavo, da boste lahko živeli kot prosti možje ter uporabili svojo ekonomsko silo za vzdržanje in izboljšanje svojega položaja.

— Upam, da razumete vi premogarji, da imamo ves čas v mislih vaš blagobit in da ne sme biti nikakega oslabljenja, niti z naše, niti z vaše strani.

Rojaki, naročajte se na "Glas Naroda", največji slovenski dnevnik v Združenih državah.

Nadaljna rudniška nesreča v W. Va.

V westvirginjskem rovu je bilo zasutih osem in trideset mož. — Trupla skoro vseh ponesrečenih v Oklahomi so spravili na dan.

FAIMOUNT, W. Va., 15. jan. V rovu številka 8 Jamison Coal & Coke Company v Farmington se je završila malo pred polnočjo strašna eksplozija in 38 mož, zaposlenih v rovu, je takoj zasulo. Reševalna dela so se sicer takoj pričela, a napredujejo le počasi, radi dušljivih plinov v deloma zasutem prečnem rovu globoko pod zemljo in 2800 čevljev od dna dvigalnega kamina.

Dvanajst delavcev, ki so bili zaposleni v bližini dvigalnega kamina, se je moglo rešiti, a vztrajali so na tem, da se udeleže reševalnega dela, h kateremu je prihitelo takoj na stotine premogarjev, zaposlenih v drugih rovih, kakor hitro so izvedeli za katastrofo. Oddelek državnih policistov je bil poslan na mesto nesreče, da vzdrži red. Vhod v rov so obdajale jokajoče ženske in otroci.

Prva štiri trupla so našli danes zjutraj. Bila so močno obžgana, ne pa razmesarjena. Dveh ni bilo bogoče identificirati, a ostala dva sta 53 let stari W. Myers in njegov 27 let stari sin Herbert, oba iz Westchester, majhnega kraja v bližini Farmington. Rovski uradniki in reševalci so pričeli upati, da je nekaj ponesrečenih še živih in sicer raditega, ker so danes zjutraj spravili iz globine več živih konj in ker niso bila trupla ponesrečenih razmesarjena. Vsled tega nadaljujejo z reševalnim delom z mrzlično naglico.

WILBURTON, Okla., 15. jan. Reševanje trupel premogarjev, ki so našli smrt tekom eksplozije v rovu št. 21 Begnan McDonnel Co. je moralo biti včeraj ponoči prekinjeno, potem ko so spravili na dan eno in osemdeseto truplo. Ostalih deset trupel leži pod razvalinami skal in premoga.

Frontenac hotel pogorel.

QUEBEC, Ont., Canada, 15. januarja. — Požar, ki je divjal včeraj ponoči v starem krilu hotela Chateau Frontenac, je povzročil soglasno z neoficijelnimi cenitvami, dva milijona dolarjev škode. Pet članov požarne brambe je bilo poškodovanih tekom gašenja požara, ki je trajal pet ur. Neki potnik, po imenu Lloyd, je bil zastrupljen od dima.

Glavna škoda, je bila prizadeta krilu, ki se dviga nad St. Lawrence reko.

300 gostov v hotelu je pravočasno pribežalo na varno, z izjemo onega Lloyda.

STENSKE KOLEDARJE

smo razposlali vsem našim naročnikom. Krasni so in umetniško završeni. Slika na Koledarju predstavlja očeta naše republike, ko se posvetujejo glede nameravane izjave neodvisnosti. In letos bo minilo 125 let izza onega pomembnega dogodka. Koledar je torej tudi v tem oziru pomemben. Nekaj nam jih je pošta vrnila, ker so se naslovniki v zadnjem času preselili. Tem jih bomo poslali, kakor hitro izvemo njihove sedanje naslove. Kdor ga pa hoče poslati svojemu prijatelju, naj nam sporoči ter priloži petindvajset centov.

"GLAS NARODA",
82 Cortlandt St., New York City.

Splošna obsodba Locarno pogodbe.

Nemški junkerji so napadli Locarno pogodbo ter Dawesov načrt. — Lokalanzeiger je v svojem tretjem članku obsodil reforme v Nemčiji ter trdi, da je bil srednji razred uničen.

Poroča **Arthur Ruhl.**

BERLIN, Nemčija, 15. jan. — Nacijonalistični "Lokalanzeiger" obsoja Dawesov načrt in pogodbo, ki je bila sklenjena v Locarno v članku, ki nosi naslov: "Uničenje srednjega razreda". Ta napad obstoja v večji meri z retoričnih fraz.

Splošno znano je, da je bil srednji stan "uničen" vsled svojih izgub tekom inflacije, a niti v tem niti v prejšnjih člankih ne nudi "Lokalanzejger" nikake informacije in nikakih dejstev, posebno z ozirom na Dawesov načrt.

Nacijonalistični listi, ki so vsaj na tajnem prisiljeni podpirati predloge, da se dovoli prejšnjim vladarskim hišam velikanske odškodnine, so stavljeni vsled tega v precej mučen položaj, kateremu posvečajo listi levica povsem naravno svojo pozornost.

Razprava o teh zahtevah pred komitejem v državnem zboru spravlja na dan slikovite stranske vpoglede v življenja gotovih prejšnjih vladarskih hiš in tozadevna dejstva spominjajo bolj na osemnajsto kot pa dvajseto stoletje. Nekatere visokostoječe dame, ki zahtevajo sedaj velike letne prispevke od republikanske Nemčije, imajo brez dvoma dobro utemeljene slučaje, sodeč po starih fevdalnih standardih, a resno razmišljanje o takih zahtevah zveni čudno ob času, ko so listi polni protestov proti plačevanju vojnih dolgov ter je doseglo število nezaposlenih poldrugi milijon.

Zadnje štatistike kažejo, da so se splošne zdravstvene razmere v Nemčiji izboljšale, a ob istem času kažejo z lakonsko zgovornostjo številk odnošaje med prehrano, ekonomskimi razmerami in smrtnimi slučaji. Oba učinka blokade in inflacije se kažeta v povečanju števila smrtnih slučajev. Stabilizaciji je sledilo izdatno izboljšanje v tem oziru. Soglasno s istimi štatistikami je prehrana velikega števila prebivalstva še vedno nezadostna.

Srečen v igri, a nesrečen v ljubezni.

Tako je izjavil znani ameriški kinematografski igralec Rudolf Valentino, ko je priigral $31,000.

PARIZ, Francija, 15. jan. — Sreča v igri nesreča v ljubezni. Ta velja tudi za Rudolfa Valentina, znanega kinematografskega igralca. Z dobitkom $31,000 v žepu, katere je priigral v Monte Carlo športnem klubu v Cannes, ob francoski Rivijeri, se je vrnil v Pariz, da pričakuje tukaj končne ureditve ločitve zakona, katero je predlagala njegova žena.

— Ljubezen je zame mrtva, — je izjavil priznani ljubljenec neštetih žensk. — Ob Novem letu sem celo stavil, da bom leta 1930 še samec. Pri tem gre za $10,000 in že danes mislim, da bom zaslužil ta lep kupček denarja.

Finančne zmede v franc. republiki.

Finančna komisija francoske poslanske zbornice je zavrnila predloge finančnega min. Doumer-ja. — Odklonjene so bile s 21 glasovi proti petim. — Briand bo zahteval v torek odločitev.

PARIZ, Francija, 15. jan. — Finančna komisija poslan. zbornice je zadala smrtni udarec finančnemu načrtu Doumerja, ko je z 21 glasovi proti petim odklonila odobrenje predloga za davek na prodaje. To je bila sekcija finančne odredbe, iz katere je upal črpati finančni minister neposredne sklade, da odstrani nevarnost bodoče inflacije. Ta zavrnitev je otvorila pot za uveljavljenje programa strank levice, ki zahtevajo poseben prispevek bogastva.

Cela stvar bo prišla v torek pred poslansko zbornico, kajti Doumer je včeraj popoldne naprosil zbornico, naj takoj razmišlja o njegovem programu, kakorhitro bo komisija završila svoje delo. V kolikor je znano, je ministrski predsednik Briand trden v svojem sklepu, da bo stal ali padel s svojim finančnim ministrom. Prošnja ministrskega predsednika bo temeljila na potrebi neposrednih skladov, katere bi bilo mogoče dobiti s pomočjo davka na prodaje.

Zopet enkrat bo igral njegov osebni ugled pri poslancih veliko ulogo, kajti zbornica se boji njegove resignacije.

PARIZ, Francija, 15. jan. — Edvard Herriot, prejšnji ministrski predsednik, je imel včeraj svoj inavguracijski govor kot predsednik poslanske zbornice. Obrnil je pozornost na dejstvo, da znači sedanje zasedanje petdeseto obletnico francoskega parlamenta, kot je bil ustanovljen v svoji sedanji obliki po prusko-francoski vojni leta 1870.

— Prepričan sem, da bo francoska republika rešila probleme ki so posledica svetovne vojne, prav kot je rešila probleme, katere je pustila vojna leta 1870, — je rekel. — Pomagati zakladnici v sedanjem času ni le dobro dejanje, temveč tudi dober trgovski predlog.

Senator de Selves je bil zopet izvoljen predsednikom senata ter ga dobil 213 glasov.

Računski komitej poslanske zbornice je soglasno sklenil priporočiti parlamentu povišanje plač od 27,000 frankov na 42,000 frankov, to je od $1080 na $1680 na leto.

Malo pa je pričakovati, da bi bila odredba sprejeta vspričo splošne opozicije proti povečanim vladnim izdatkom. Listi izjavljajo, da bi morali v teh časih varčevanja dati člani parlamenta prvi dober vzgled narodu.

Dan postave in reda.

ALBANY, N. Y., 15. jan. — Governer Smith je določil dan 24. januarja, kot dan postave in reda.

Na ta dan naj gre vsakdo v cerkev ter razmišlja o principih, na katerih temeljita posava in red ter o potrebi pokorščine pred postavo, da bo postala ta dežela boljša.

Tekom svojega bivanja na jugu je obiskal tudi grad Juan les Fines, kjer je pred leti preživel mdeene tedne s svojo ženo. Dom je sedaj uničen sen. Uničen za vedno, čeprav greva narazen kot dobra prijatelja.

ZAHTEVE ANGLEŠKIH MAJNARJEV

Angleški premogarji zahtevajo, da prevzame narod industrijo. — V svojem govoru pred kraljevo komisijo je znani ekonom R. H. Tawney zanikal, da predlagajo delavci socijalistično potezo. — Zahteval je "produkcijo za uporabo".

LONDON, Anglija, 15. januarja. — Natančno izdelan načrt za reorganizacijo in nacijonalizacijo premogovne industrije je bil predložen premogovni komisiji. Ta načrt, predstavlja odgovor, ne le premogarjev, temveč vsega angleškega delavskega gibanja na predloge zastopnikov lastnikov premogovnikov. Ti zadnji predlogi so vključevali daljše ure in manjše plače za premogarje, odpust 100,000 mož ter znižanje transportacijskih stroškov.

Stvar premogarjev je predložil R. H. Tawney, odličen ekonom, ki je pojasnil, da ni federacija sestavila načrtov, kojih namen bi bil odpomoči položaju, ki se bo pojavil prihodnjega maja, temveč da se je pečala z izdelanjem načrta, s pomočjo katerega bi se premogovna industrija v vedno rastoči meri posvetila utilizaciji mesto navadnega pridobivanja premoga.

Delavski načrti se osredotočujejo krog ustvarjenja treh novih vladnih organizacij, da se regulira bodočnost premogovne industrije, flotira narodno posojilo za razvoj premoga ter odkupi sedanje lastnike rovov na temelju tržne vrednosti njih lastnine. Ker je nesoglasje med člani delavske stranke glede kompenzacije tikajoče se royalties lastnikov, niso objavili nikakih priporočil glede te točke.

Cilj in namen te nacijonalizirane industrije je označil Tawney takole:

— Postala naj bi organizacija za izkopavanje premoga ter izdelovanje električne sile v zelo velikem obsegu. Izdelovala bi koks in kurivo brez dima, proizvajala plin, olja, amonijske sestavine in stranske produkte. Najbolj važni novi vladni department, katerega imajo v mislih delavci, bi bila komisija za gonilno silo in transportacijo, ki bi bila prideljena trgovskemu svetu. Obstajala naj bi iz sedmih izvedencev glede premoga, elektrike, plina in transportacije ter naj bi določala pogoje, pod katerimi naj bi obratovala podjetja za gonilno silo in transportacijo.

— Nadalje naj bi se ustanovili narodni svet za proizvajanje premoga in sile, da regulira notranje zadeve premogovne industrije. Tretje zastopstvo naj bi se imenovalo svet konsumentov, kateremu naj bi načeloval tajnik za rove, da razpravlja o cenah, transportnih pristojbinah, metodah in problemih razdejevanja. Vsa trgovina s premogom naj bi tudi prišla pod centralno avtoriteto, podrejeno eni treh zgoraj omenjenih.

DENARNA IZPLACILA
V JUGOSLAVIJI, ITALIJI IN ZASEDENEM OZEMLJU

Danes so naše cene sledeče:

JUGOSLAVIJA:

1000 Din. — $18.80 2000 Din. — $37.40 5000 Din. — $93.00

Pri nakazilih, ki znašajo manj kot en tisoč dinarjev računamo posebej 15 centov za poštnino in druge stroške.
Razpošilja na zadnje pošte in izplačuje "Poštni čekovni urad".

ITALIJA IN ZASEDENO OZEMLJE:

200 lir	$ 9.20	500 lir	$22.00
300 lir	$13.50	1000 lir	$43.00

Pri naročilih, ki znašajo manj kot 200 lir, računamo po 15 centov za poštnino in druge stroške.
Razpošilja na zadnje pošte in izplačuje Ljubljanska kreditna banka v Trstu.

Za pošiljatve, ki presegajo PETTISOČ DINARJEV ali pa DVATISOČ LIR dovoljujemo po mogočnosti še poseben popust.
Vrednost Dinarjem in Liram sedaj ni stalna, menja se večkrat in nepričakovano; iz tega razloga nam ni mogoče podati natančne cene vnaprej; računamo po ceni tistega dne, ko nam pride poslani denar v roke.

POŠILJATVE PO BRZOJAVNEM PISMU IZVRŠUJEMO V NAJKRAJŠEM ČASU TER RAČUNAMO ZA STROŠKE $1.—

Denar nam je poslati najbolje po Domestic Postal Money Order ali po New York Bank Draft.

FRANK SAKSER STATE BANK
82 Cortlandt Street — New York, N. Y
Telephone: Cortlandt 4687

GLAS NARODA
(SLOVENE DAILY)

Owned and Published by
SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
(A Corporation)

Frank Sakser, president — Louis Benedik, treasurer

Place of business of the corporation and addresses of above officers: 82 Cortlandt St., Borough of Manhattan, New York City, N. Y.

"GLAS NARODA"
"Voice of the People"

Issued Every Day Except Sundays and Holidays.

Za celo leto velja list za Ameriko in Kanado	$6.00	Za New York za celo leto	$7.00
Za pol leta	$3.00	Za pol leta	$3.50
Za četrt leta	$1.50	Za inozemstvo za celo leto	$7.00
		Za pol leta	$3.50

Subscription Yearly $6.00.

Advertisement on Agreement.

"Glas Naroda" izhaja vsaki dan izvzemši nedelj in praznikov.

Dopisi brez podpisa in osebnosti se ne priobčujejo. Denar naj se blagovoli pošiljati po Money Order. Pri spremembi kraja naročnikov, prosimo, da se nam tudi prejšnje bivališče naznani, da hitreje najdemo naslovnika.

"GLAS NARODA", 82 Cortlandt Street New York, N. Y.
Telephone: Cortlandt 2876.

NOVA ROVSKA KATASTROFA

Rovska katastrofa v Wilburton, Oklahoma, je stala življenje skoro stotih ljudi. Državni rudniški inšpektor je naprtil krivdo upravi premogovnika, ker je pošiljala v rove neizkušene može ter imenovala inšpektorjem take, ki niso imeli niti potrebnega šolanja niti primernih izkušenj. Mož, — je izjavil Edl Doyle, rudniški inšpektor države Oklahoma, — ki se le nekoliko spozna na razmere v rovih, bi moral takoj ugotoviti obstoj plinov ter bi na temelju tega ugotovljenja lahko preprečil eksplozijo.

Lastnik premogovnika izjavlja seveda, povsem naravno, da te navedbe niso pravilne. Kaj takega je bilo tudi pričakovati. Kljub temu pa je vsakemu znano, da govori državni uradnik resnico. Rova, v katerem se je pripetila katastrofa, se namreč ne obratuje enostavno pod neumijskimi pogoji. Stvar se tiče v istini premogovnika mehkega premoga v državi Oklahomi, v katerem so premogarji pred več meseci zastavkali, ker ni bila uprava pripravljena dovoliti desetodstotno povišanje plač, kljub povečani intenzivnosti in kljub pomnoženi produktivnosti.

Na tem mestu smo nekoč poročali, da niso morali unijski premogarji le trpeti pod brutalnostjo podjetnikov, ki so jim vzeli vsako osebno prostost gibanja, s pomočjo težko oboroženih rovskih stražnikov, temveč da so bila tudi v tem slučaju takoj na licu mesta sodišča, da priskočijo magnatom na pomoč s pomočjo ustavnih povelj. Nekateri naših čitateljev se bodo gotovo še spomnili, da so se premogarji nato poslužili pomožnega sredstva, da prirejajo molitvena zborovanja, da se na ta način približajo stavkokazom in onim, ki so bili pripravljeni delati ter jih pozovejo na solidarnost. Nato pa se je izdalo ustavno povelje tudi proti molitvenim zborovanjem in pomožni šerif ter deželni policisti so razgnali zborovanja, na katerih so molili ljudje za razsvetljenje stavkokazov . . .

Stavka je bila izgubljena. Stavkarji so polagoma odšli iz kraja. Stavkokazi so popolnoma obvladali polje. Včeraj pa je napravila sila narave konec zavratni igri sil ter imela med stavkokazi bogato žetev.

Skoro sto mrtvih, da se ne zmanjša profitov lastnika premogovnika! Rajše bedo v masah, nesrečo v masah kot da bi se nudilo sužnju našega prosvitljenega časa, proletarcu, možnost, da si pribori človeške delavne in življenske pogoje.

Nesreča, ki se je pripetila v Oklahomi, pa vsebuje nauk za vse delavce, posebno pa premogarje. Kaže nam, dako potrebna je delavstvu, posebno pa premogarjem, organizacija. Stavka v antracitnih rovih Pennsylvanije, ki se nahaja že v svojem petem mesecu, ne pomenja nič drugega kot poskus podjetnikov, antracitnih baronov, da uničijo premogarsko organizacijo, o kateri domnevajo, da jim je že zrasla preko glave. Stavka, naravnost vsiljena premogarjem, je nudila podjetnikom ugodno priliko, da se iznebe svojih velikih rezervnih zalog in sicer za pretirano visoke cene. Sedaj, ko je zmanjkalo teh zalog in ko je nastopila resnična zima, bi delodajalci radi sklenili mir, a nočejo odstopiti od svoje zahteve, naj izven industrije stoječ človek razsodi sporne točke, glede katerih se podjetniki ne morejo zediniti z voditelji delavcev.

Tej zahtevi pa se premogarji odločno upirajo, ker jim je dobro znano, da bi ta razsodnik odločil na korist podjetnikov, ne pa na korist delavcev.

Če bi ne bili antracitni premogarji tako močno organizirani, če bi ne stali tako zvesto na strani svoje unije ter se rajše izpostavili pomanjkanju in bedi kot pa se udali, da bi bili danes že davno poraženi in njih organizacija, rojena iz bojev in ojačena v bojih, bi izgubila vso moč ter polagoma izginila.

Premogarji, prepuščeni samim sebi, bi se morali vrniti na delo pod pogoji, katere bi jim predpisali podjetniki ali pa zaustili industrijo, ter se lotili kakega drugega dela. Oni, bi bi ostali v industriji, pa bi živeli v bedi in siromaštvu, izkoriščani in preganjani od podjetnikov in njih priganjačev.

Takega stanja pa si žele delodajalci in njih očividni cilj je razrušiti unijo ter zdrobiti njeno moč.

Ura odločitve se bliža.

Kdo bo zmagal?

Če bodo ostali delavci enotni, če ne bodo popustili niti za las, jim je zmaga zagotovljena, kajti prej ali slej bo treba nekaj ukreniti, da se napravi konec sedanjemu mrtvilu ter oživi eno najbolj važnih industrij dežele.

Ker je pri tem v glavnem prizadeta javnost, ki uporablja antracit, mora odločitev kmalu pasti. Če ne bo, bo uničena cela industrija s podjetniki in njih velikanskimi dobički vred, kajti občinstvo se bo medtem naučilo uporabljati nadomestila ter ne bo hotelo več kupovat antracita ali vsaj ne v tolikem obsegu kot dosedaj.

Rojaki, naročajte se na "Glas Naroda", največji slovenski dnevnik v Združenih državah.

Dopisi.

Brooklyn, N. Y.

Po dolgem času pride zopet nekaj, kar so nekateri mislili, da je za vedno zaspalo. V resnici pa je še vedno iskra v naši lepi pesmi in v društvu, ki to pesem goji. To je zbor, ki je poznan vsakemu v New Yorku in tudi po drugih naselbinah širom Amerike. To je zbor Slavec, ki je poletel po širnih naselbinah s svojim predsednikom g. Remsom. Kakor povsod, tako se je tudi pri Slavcu menjavalo stališče društva in tudi on je imel beležiti težkoče tekom svojega tridesetletnega obstoja. Slavcu je pedsedoval Rems, ki nas je zapustil pred nekoliko meseci ter odšel nazaj v Slovenijo v belo Ljubljano. Ločitev je bila težka od vseh, najtežja pa od Slavca. Njegova želja, ki jo je izrazil pred odhodom, se glasi: — Slavec, poj!

In res, njegovi želji so ostali zvesti pevci in pevke, in danes njegov Slavec zopet živi, in sicer v večjem in močnejšem zboru kot kdaj prej. Na njegovo mesto je stopil Remsov mlajši sinko, Karol Rems ter prevzel očetovo zapuščino — pred-edstvo Slavca. To je morda prvikrat v slovenski naselbini v New Yorku, da sin zastopa očeta in nadaljuje ž njegovim delom. Slavec je ponosen na svojega mladega predsednika, in upamo, da bo nadaljeval i sin tako, kakor je vršil njegov ugledni oče.

Slavec bo nastopil dne 23. januarja prvikrat v tem letu, v Brooklynu, na 196 Wilson Ave. in Stockholm St. Vsi oni, ki poznate Slavca in Mr. Remsa, veste, da vam je Slavec priredil marsikak užitek s svojimi pikniki, izleti in drugačnimi veseličami, zato se lahko zanesete, da vam bo tudi sedaj s svojim močnim zborom pokazal svoje znanje in moč! Vsi prijatelji in ljubitelji petja so uljudno vabljeni! M.

Chicago, Ill.

Malo kasno sicer, pa zmerom bolje kot nič.

Dne 25. decembra nas je bilo precej povabljenih na veselico oziroma banket, katerega so priredili sami Štefani; bilo jih je res precejšnje število. Dostop so imeli samo povabljeni, ne oziraje se, če je bil povabljenec France, ali Janez, Januš ali Jože. Videl sem že precej prireditev, ali ta je prekašala vse. Bal sem se, da se miza ne bo polomila, čeprav je imela štiri noge. Želodci so bili lačni in grla suha, toda manjkalo ni ničesar, tako tudi ne kalifornijčana, kakor tudi ne newyorčana. Igrali so pristni ogrski cigani; kdor jih je že kdaj čul, ta ve, kaj se pravi ciganska godba. — Tudi s cvetjem niso štedili; bilo ga je, tako da je zastonj. Kot že rečeno, drugega ni manjkalo, kot še takih sto lačnih in žejnih ljudi.

Lepa hvala, dragi Štefani, vpriporočam se že vnaprej še za drugo leto!

Eden navzočih.

Chicago, Ill.

Čitala sem v Glas Narodu dopis Mr. Prezel-a. V dopisu omenja, da bi se dalo ostanek fonda Reprdruženja za Dom slepih v Ljubljani, za kar se tudi jaz strinjam ter odobravam vse dopise, ki so bili dozdaj priobčeni v Glasu Naroda, naj se da ostanek milijonskega fonda Domu slepih. Ker sem tudi jaz nekaj darovala v ta sklad zato imam tudi jaz pravico to zahtevati. Ko se je svoječasno pobiralo za milijonski fond, se je govorilo vsepovsod, kar lahko pričamo vsi darovalci, da bodo ustanavljali republiko in odrešili naše zasužnjene brate v zasedenem ozemlju in kako bodo pomagali sirotam v domovini. Ali žal, ko so enkrat imei alnši čikaški na Lawndale ta denar skupaj, potem ni bilo več duha ne sluha o njem. — Znano nam je, da so si delili med seboj; vsak, ki je imel kolikaj dober jezik, je dobil lep del od tega, drugo pa naj gre za njih rdečo barvo, o kateri se ni ob času pobiranja prispevkov nikoli nikjer govorilo. Torej, če ste poštenjaki, dajte denar, kamor spada! Za domovino se je pobiral in ne za rdečkarijo; pobiralo se je za sirote, zato dajte sedaj ostanek Domu oslepelih revežev, kajti večjih revežev ni v domovini. — Če pa ste takrat domovino samo izrabljali v vaše rdeče namene, tedaj niste pošteni in kot taki boste tudi zapisani v zgodovini vašega socijalizma. — Svoječasno je pobirala tudi Slovenska Liga za reveže v domovini; poslali so res dosti zabojev v Ljubljano in marsikaterega so nasitili in oblekli v domovini. Lawndalska gospoda, posebno tisti okoli Proletarca, so jih zasmehovali in nazivali s "kištarji". Ampak toliko naj jim bo povedano, da kište so bile le, o onih 70 tisočakih, katere so oni nabrali za domovino, pa se še do danes ni slišalo, da bi se bil en revež oblekel ali najedel v domovini. — Čitala sem tudi dopis v št. 6. Glas Naroda, s podpisom: Čitateljica. Ni mi mar drugo, kar piše, samo na en stavek ji hočem odgovoriti. Piše: "ker nisem še stara in izkušena dovolj, povem le to, da kdor bere Proletarca, spozna lahko, kaj je njegovo delo. Govorila bi več, in pisala bi več in v visokih besedah bi izražala svoje mnenje, ali revna moja mati mi ni mogla dati več, ni mi mogla dati večje izobrazbe, zato mi vsak lahko oprosti in me razume". —

Povem ji, da ni potreba v visokih besedah izražati svojega mnenja, ker nismo visokošolci v Ameriki, zato razumemo v navadnih besedah bolj kakor v visokih. Samo dkrito naj pove, kaj je Proletarec in njegovo delo. Nisem naročnica lawndalskih listov, ker še niso in ne bodo imeli prostora v naši hiši Ampak semtertje mi pride slučajno kak lawdalski list v roke, pa če človek bere tega ali onega, takoj spozna, kam pes taco moli.

Srečno in veselo novo leto želim vsem Slovencem in Slovenkam!

Agnes Benčan.

Iz Jugoslavije.

Kaj vse ljubezen stri

Veroučitelj na gimnaziji v Ilocku je nedavno odložil vse znake svojega duhovnega poklica. Splošno se je domnevalo, da je ta korak mladega profesorja posledica spora z njegovim škofom. Vendar pa temu ni tako. Katehet se je namreč zaljubil v svojo bivšo učenko, hčerko bogatega posestnika. Poroka bo že v prihodnjem predpustu.

Strašna smrt mladega seljaka.

V gozdu pri Moroviču v Slavoniji se je te dni odigrala grozna drama, pri kateri je izgubil življenje mladi seljak Nikola Ugrešič.

S svojim bratom Ivanom se je v čolnu odpeljal v gozd po drva. Zaradi poplave je bil gozd pod vodo. Po nesreči se je čoln prevrnil in oba sta padla v vodo, vendar se je Ivan rešil in hitel v selo po pomoč za brata. Tačas pa se je že okoli Nikole napravila ledena plast. Ko je prišla pomoč, je Ugrešič že mrtev.

Zaklad rodbine Petrovič-Njegoš.

V Dubrovniku je bil pred kratkim aretiran Mico Petrič, za katerim je bila beograjska policija izdala tiralico. Ko so ga preiskali, so našli pri njem razne brošure in medalje, izvirajoče iz rodbinskega zaklada dinastije Petrovič-Njegoš, ki so bile ugotovljene kot last vojvode Plamenca in ki so vredne približno 30.000 dinarjev Plamenac je od nekaterih članov dinastije Njegoš prejel omenjene predmete, ko je bil še črnogorski ministrski predsednik.

Ogromen most med Beogradom in Pančevom.

Finančni odbor je sklenil, da se gradnja novega mostu, ki bo vezal Beograd s Pančevom, odda nemški tvrdki Hometz & Dillinger. Most bo zgrajen na betonski podlagi v železni konstrukciji ter bo služil železniškemu, cestnemu in osebnemu prometu. Dolg bo poldrug kilometer ter bo eden največjih mostov v Evropi. Z gradnjo se prične prihodnjo pomlad.

160. ČLANEK.

VENTILACIJA ALI ZRAČENJE.

Otroci, ki so vajeni živeti v sobah, v katerih kroži neprestano lahek tok zraka, so v manjši meri podvrženi boleznim v vratu in nosuk ot pa oni otroci, ki so omejeni na prostore v katerih zrak stoji ter postane pogosto prevroč. Odprto ognjišče je sijajno ventilacijsko sredstvo.

Noben sistem ventilacije pa ne zadostuje za rastočega otroka. Treba je "prezračiti otroke" prav tako kot sobo. Celo pozimi ali v viharnem vremenu naj se uporablja pokrit poč, če je na razpolago, da se nudi otroku par ur svežem zraku. Če ni mogoča nobena druga pot, oblečite otroka kot za na cesto ter odprite okna za kratek čas, nekako pol ure. Ko je to storjeno, pa pazite, da bo soba zopet gorka, predno slečete otroka. Otroci, ki imajo obilo svežega zraka ter telesne vaje, bodo ostali zdravi in čvrsti.

Čitajte te članke skrbno vsak teden ter jih imejte za bodočo uporabo.

Volitve za apotekarsko zbornico v Beogradu je ministrstvo za narodno zdravje potrdilo. Za slovenske lekarnarje je izvoljen v upravo zborniee mag. pharm. Rudolf Ramor, lekarnar v Ljubljani, za njegovega namestnika pa mag. phar. Ivo Vidmar, lekarnar v Mariboru.

Kje sta JAKOB LOGAR in IVANA KOZLEVČAR, ki sta se nahajala pred 14. leti nekje v Clevelandu. Doma sta iz Plane pri Vrhniki. Kdor kaj ve, naj mi poroča ali naj se pa sama oglasita. — **Lovre Otrin, Col štv. 27, pri Vipavi, post Col. Giulia, Venetia, Italy.**
(2x 16,18)

Peter Zgaga

V Parizu se mudi igralec Rudolf Valentino, ki je ideal vseh ameriških in evropskih nespametnih žensk, katere ga hodijo zijat in požirat v kinematografe.

V Pariz je odšel, kdase bo ločil od svoje žene ter se z drugo poročil za dva ali tri mesece.

Za sedanjo ljubljenko njegovega srca pa opleta tudi neki madarski grof, in tako se je zgodilo, da sta se grof in Valentino spoprijela v veži nekega pariškega gledališča ter prisolila drug drugemu par klofut.

Temu bo najbrž sledil dvoboj.

Bila se bosta s sabljami in bila se bosta na mrtve žlake. Eden bo podlegel, toda kateri?

Po mojem mnenju bi ne bila civilizacije čisto nič na škodi, če bi podlegla oba.

*

Pred par dnevi je dospelo iz Oklahome poročilo, da se je v nekem tamošnjem rovu ponesrečilo približno sto premogarjev.

Podobno poročilo je dospelo včeraj iz West Virginije.

Iz antracitnih okrajev pa prihajajo vesti, da prezeba in strada na stotisoče premogarskih družin.

V Washingtonu se ne ganejo. Delavski voditelji igrajo dvočno igro, ameriški narod se stiska v hudi zimi k mrzli peči. Gorki dnevi so razmeroma še daleč.

To so problemi, s katerimi bi se morali v prvi vrsti pečati odgovorni krogi, ki se vse preveč brigajo za zunanjo obrambo dežele.

Šele takrat, ko neha človeku piskati v pisih, naj povprašа svoje sosede za zdravje.

*

Dr. Ramek je še nadalje ostal zvezni kancler avstrijske republike. Prevzel je tudi zunanje ministrstvo.

Mečuk ima težje stališče kot za je imel kdajkoli kak avstrijski vladar.

*

V kratkem bo sklenjen popolen sporazum med italijansko vlado in Vatikanom. Vsledtega sporazuma bosta tako italijanska vlada kot Vatikan na dobičku.

Na škodi bodo edinole primorski Slovenci.

*

V Ameriko je dospel novi francoski poslanik Henry B. Berenger. Ob prihodu je rekel: Ameriki prinašam najsrčnejše pozdrave francoske republike.

Amerika bi mu morala odgovoriti: Lepa hvala za pozdrave. Kaj je pa s tistimi milijoni? Milijoni bi dosti boljše tekmili kot pa vsi najsrčnejši pozdravi.

*

Vsako leto se vrši svečan sprejem na angleškem dvoru.

Angleški kralj in kraljica sedita v svojih prestolih, mimo pa hodijo obiskovalci ter jima poljubljajo roko. Za obisk na angleškem dvoru je prosilo tudi štiristo uglednih Amerikancev, toda dvorni maršal je izjavil, da jih bo le štirideset dobilo tozadevno dovoljenje.

Kateri bodo tisti srečni ameriški demokratje, kojim bo milostno dovoljeno poklekniti pred njegovo angleško veličanstvo, ter mu poljubiti roko?

Ali bi ne bilo umestno, če bi njegovo veličanstvo v znak posebnega priznanja priložilo vsakemu "demokratu" še eno krog ušes?

*

Bog ve, česa bo prej konec: zime ali premogarske stavke?

*

Nemški državnik pravi, da se zavezniki nočejo držati določb gentlemanskega dogovora, ki je bil sklenjen v Locarnu.

To je že mogoče. Da bi bil dogovor res gentlemanski, bi ga morali podpisati oziroma sklenili gentlemani, ne pa diplomatje.

*

Mussolini pravi, da v bodočnosti ne bo več govoril, ampak da bo pustil govoriti svoja dejanja.

Toda njegova dejanja ne govore.

Njegova dejanja kriče do neba.

Slovensko Amerikanski Koledar
za leto 1926

ima sledečo vsebino:

Pesem
Koledarski del.
Poglavje o praznikih, letnih časih in mrkih.
Premogovna industrija v Ameriki.
Detektivska zgodba.
Svetovna mesta.
Divji konji v Montani.
Inženirska čuda preteklosti.
Gumij — novo zlato svetovne finance.
Strašna bolezen — rak.
Doživljaji lačnega v New Yorku.
Tam za brezami.
Sibirske slike.
Abdel Krim.
Dogodek na ladji.
Angleški državnik Lord Curzon.
Plome in pol na Norfolk otoku.
Strup v kriminalistiki.
Izgubljeni kontinent.
Življenje v morskih globočinah.
Prodiranje v polarno ozemlje.
Amudsen o svojem polarnem poletu.
Hjalmar Branting.
Kitajska.
Sunjitsen.
Koliko se popije na svetu.
Ustroj telesa in značaj.
Načrt novega koledarja.
Pavel Hindenburg.
Smrt Roberta La Folletta.
Doživljaji v džunglji.
Vpliv nikotina.
Židovska univerza .
Uporaba nekaterih zdravilnih rastlin.
Vpliv podnebja na duševne bolezni.
Raznoterosti.
Smešnice.

KOLEDAR KRASI OBILO RAZNIH SLIK.

Cena 50c

Naročite ga takoj, ker smo ga tiskali le omejeno število.

'GLAS NARODA'
82 CORTLANDT STREET
NEW YORK CITY

Branislav Nušič:

OBČINSKO DETE.

ROMAN DOJENČKA

(Nadaljevanje.)

Kavarnarju je padlo v oči, da je pop nekaj skrival pod mantijo, in da so se vsi trije takoj zaprli v sobo in tam dolgo šepetali, ali — zganil je z rameni, kot da bi hotel reči: — Naj jih vrag vzame, kaj me briga!

Za tem sta odšla pop in župan k predstojniku, a štacunar se je zopet zaprl v sobo, da varuje otroka. Kako sta še pop in župan vrnila od predstojnika, že vemo, a kako je bilo štacunarju Jovi pri srcu, ko sta mu povedala svoj uspeh, si lahko mislimo. Zaklenili so zopet vrata od znotraj, sedli vsak na svojo posteljo in se začeli tiho pogovarjati.

— Jaz ga nazaj v vas ne smem nesti, — veli župan.

— Pa zakaj si potem obljubil predstojniku? — vpraša pop.

— Jaz, ej, — kako brate, mu ne bi obljubil? Da mi je rekel, naj odnesem vse otroke iz mesta, pa bi jih odnesel. — Ne zato, ker je strog, ampak zna nekako — — pravi župan.

— Da, seveda zna, kako bi ne znal, — doda pop z resignacijo.

— Razen, — ako ti župan, vzameš otroka za svojega, — veli polglasno in čisto skozi zobe pop.

— Jaz, ali jaz? — poskoči župan. — Vzemi ga ti, pop, za svojega, ne pa jaz! Mar misliš, da sem jih malo preslišal doma zaradi tega otroka, zdaj naj ga pa še vzamem za svojega?

— E, potem ga vzemimo s seboj v vas in ga bomo še naprej vzdrževali kot občinskega rejenčka — reče pop.

— Poslušajta, moža, — pravi štacunar važno, kot da hoče sedaj prvikrat v življenju nasvetovati nekaj pametnega, — kako bi pa bilo, če bi poiskali tukaj v mestu kakšno siromašno žensko in ji plačali nekaj na mesec, da bi ona skrbela za otroka in bi ga nam ne bilo treba nositi nazaj v vas.

Oba dvigneta veselo glavi in pogledata Jovo vsa v čudu, kot da vidita človeka, ki je iznašel železnico. Jovo se ohrabri in vstane s postelje:

— Tako mislim jaz, vidva pa — kakor hočeta.

— E, Jovo, Bog ti naj da srečo, — pravi pop.

— Ta je pametna, Jovo, — reče župan.

In zdaj nastane zopet šepetanje. Dogovorili so se, da ta večer ne gredo v vas, temveč da ostanejo tukaj, da pop sedi in varuje otroka, župan in Jovo pa da gresta po mestu in poiščeta kakšno siromašno žensko in se ž njo pogodita.

Predno sta odšla župan in Jovo v mesto, odide Jovo še po lonček mleka, da bo imel pop s čim nahraniti otroka, ako bo začel jokati. Nato pa sta odšla in pop se je od znotraj zaklenil.

Pop sedi uro, dve uri, pa ko je otrok zaspal, ga tiho splazi z sobe in zaklene za seboj vrata. Vstopi se pred vrata krčme in pogleda na levo in desno, ali še ne gresta župan in Jovo, ker mu je bilo že dolgčas samemu v sobi. Kmalu bo večer, a njih še ni od nikoder.

Stoji tako pred vrati, pa pride krčmar, boij nizek, povaljan človek s široko odpetim oprsnikom, ki mu je služil za suknjo.

— A. . . ti, imaš kaj na prodaj, — pop? — ga vpraša krčmar navidez zelo nemarno in se dela kakor da gleda v nebo, a z enim očesom mežika in gleda popa, da bi mu kaj bral z lica.

— Kaj, brate? — vprasa pop.

— A tisto — —

— Kaj tisto?

— I, tisto, kaj se delaš neumnega — tisto, kar si prinesel pod mantijo, kar imate zmeraj zaprto v sobi — reče krčmar in se zagleda popu naravnost v oči.

— A, ne. . . zagodrnja pop, — tisto je tako. . . kako bi dejal. . . bolje rečeno — — občinska stvar, — se začne pop zvijati.

— Pa da, bo to menda res, — doda krčmar in toliko, da mu ne namigne, in nadaljuje:

— To mora biti važna stvar, ker vidim, da se vsak trenotek zaklepate in se dosti pogovarjate.

— Pa da — — doda pop, navidez malomarno, a v ta mah je zatrepetal in napel ušesa. Ni se zmotil, iz sobe zasliši Miličev pisk in zbeži tja kot besen, zaklene vrata za seboj in začne pitati Miliča z mlekom.

Krčmar se je čudil že popovim odgovorom, a zdaj ga to popovo obnašanje tako iznenadi, da pogleda za njim in pomisli pri sebi:

— Aja, to pa niso poštene reči!

Da je tudi on slišal otrokov pisk, bi mu bilo mogoče vse jasno, ali on ni slišal — zato gre za popom in pride pred vrata njegove sobe, da bi poslušal, ali ničesar ni slišal. Poskušal je tudi pogledati skozi ključavnico, ali ničesar ni mogel videti. Potem se je vrnil v krčmo, in ker je bil že mrak, je rekel dečku, naj prižge svetilko, a sam gre pred vrata, majaje z glavo, s čemer je izrazil neko sumnjo in strah.

Ne mine mnogo časa, a njemu se čelo razvedri, ker opazi, da se bliža njegovi kavarni policaj Rista. Rista je zmiraj hodil k njemu v tem času na eno ali dve čaši vina, ker ni imel navade večerjati, temveč je zmeraj mesto večerje popil po eno ali dve čaši črnega vina, a potem je začel belo in pil to kakor po večerji.

Krčmar ga vzame na stran in mu šepetaje vse po vrsti pove, kaj in kako je. Pove mu, kako se pop, župan in štacunar čudno obnašajo, kako se zaklepajo in pomenkujejo, kako so prinesli nekaj velikega pod popovo mantijo in to skrivajo, kako je on začel o tem popa spraševati, pa brž, ko je pop začutil, da nekaj sumi, da je kot besen pobegnil in se zaprl v sobo.

Policaj Rista je poslušal vse to, malo pomislil in rekel:

— Hm, hm! To bo že kak dogodek!

Policaj Rista je zmeraj in vsako zamotano stvar imenoval "dogodek".

— Brez sumnje bo to kak dogodek, — je ponovil, in rekel krčmarju, naj mu prinese čašo vina, tistega, ki ga pije za večerjo, da malo pomisli.

Ni mu bilo treba več časa, kakor da je izpil čašo vina in že je bil gotov s premišljevanjem. Pokliče krčmarja in mu reče, naj gre trkat na popova vrata, a Rista bo stal zraven njega, da vidita, ali bo odprl. Rista se med tem ne bo nič oglasil.

Tako sta napravila. Rista gre po prstih do sobe štev. 3, krčmar pa pride popolnoma svobodno in potrka na vrata.

— Kdo je? — vpraša pop znotraj.

— Jaz sem, krčmar. Ali hočete, da vam prinesem vode?

— Nak! Jo imam, — odgovori pop.

— Ali prosim vas, odprite, — pravi krčmar, — moram vam dati brisačo in milo.

— Ni treba, — odgovori pop.

— Prosim vas, odprite! Notri so ostale copate nekega potnika, ki je snoči prenočeval, pa jih zdaj išče.

— Ne morem vam odpreti, — odgovarja pop, — bom že jaz poiskal copate, pa jih vam prinesem.

— Ko je bil končan ta pogovor se Rista in krčmar odstranita od vrat. Policaj Rista je bil resno v skrbeh.

— Dogodek, to je brez sumnje dogodek, — zamrmra skozi zobe in se odloči podvzeti vse mere, da bi zvedel tajnost, ki mora biti gotovo zelo velika in važna. Stopi na dvorišče, ali ne bi mogel skozi okno kaj opaziti, ali pop je spustil zavese in se ni moglo ničesar videti. Vendar, zavese so pokrivale samo spodnje šipe, gornjih pa niso dosegale, in ako bi stopil na kaj, bi mogel pogledati v sobo. Rista skliče takoj s krčmarjevo pomočjo vso kavarniško služinčad. Pride dečko iz krčme, priplazi se kravar iz hleva, ki je prinesel s seboj vile, navajen, da pride zmeraj tako oborožen, kjerkoli se je potrebovala njegova pomoč. Pride tudi kuharica, debela in tolsta, prepasana s plavim, zamazanim predpasnikom, pa še sobarica, ostrižena in nakodrana, s čistim, belim predpasnikom, belimi nogavicami in rdečimi copatami na nogah. Nazadnje pride še dečko, ki je čistil svetilke, prepasan s polovico vreče mesto s predpasnikom, in smrdeč po petroleju, kot da je ravnokar izlezel iz soda.

Rista vsem zagrozi, naj molče in jim v kratkem pojasni, za kaj gre; nato zapove, naj mu prineso lestvico, ki jo nasloni na zid, kraj okna in sam Rista spleza po njej, pogleda skozi okno in se strese ves prestrašen. Pogleda še enkrat, trikrat se prekriža in pove z vrha lestvice radovednim navzočim:

— Čudo, čudo, ki ga oko še ni videlo!

(Dalje prihodnjič.)

IZ ŠPORTNEGA SVETA

Levi na sliki je Arnaud Massy, desni pa Archie Compston. Prvi je francoški, drugi pa angleški šampjon v igranju golfa.

Novice iz Slovenije.

Nesreča na Savi pri Krškem.

Meseca novembra je napravil mizarski mojster, Josip Vrščaj iz Gunt pri Krškem, ogromen splav iz smrekovih hlodov. Vsled takratne povodnji in nezadostne vodilne moči je splav sredi Save pri Blanci nasedel na sipino in kasneje, ko je pritisnil mraz, tamkaj obtičal. Le z največjo težavo je spravil lastnik, ki si je nameraval zgraditi lasten dom, polovico lesa v bližino stavbnega prostora, da ga potem čimprej spravi iz vode.

V noči od 20. na 21. decembra je nastopilo nenadoma južno vreme z dežjem. Narasla Sava je dvignila splav in ga odnesla. Kljub življenjski nevarnosti pa ga je Vrščaj dohitel s čolnom že pod krško bolnico in ga pritrdil potem na žico. Splav pa je že po kratkem času trčil z enim koncem v škarpo ter se začel zopet obračati. Fant, ki je gospodarju pri delu pomagal v čolnu, je prišel nenadoma v silno nevaren položaj. Bati se je bilo, da splav čolna ne zdrobi. V odločilnem trenutku je fant žico izpustil, nakar se je začel čoln oddaljevati. Da reši fanta, se je vrgel Vrščaj pogumno v savske valove, dosegel še v pravem času čoln ter tako preprečil hujšo nesrečo.

Medtem pa se je splav že popolnoma oddaljil od brega in ga je voda odnesla proč proti Hrvatski. Premočena splavarja sta se vrnila, da rešita vsaj še drugi del lesa, ki se je nahajal na sipini na Blanci. Toda tudi tega je Sava že vzdignila in trgala kos za kosom. Splavar Josip Vrščaj je prišel na ta način v par urah ob vse svoje imetje, s katerim si je po večletnem trudu hotel napraviti lasten dom. Prišel je kar čez noč na beraško palico in ima nad 20 tisoč dinarjev škode.

Cerkveni rop pri Semiču.

Pred kratkim so neznani malopridneži vlomili v cerkev sv. Roka. Prišli so skozi zamreženo okno ter odnesli kelih, pateno in nekaj drugih predmetov. Orožniki so odšli takoj na delo in malopridneže po tridnevnem zasledovanju aretirali in jih izročili oblastim. Tudi oropane predmete so našli in sicer približno pol ure od Semiča zakopane v gozdu.

50-letnica trojčkov.

Petdesetletnico svojega rojstva so praznovali dne 21. dec. trojčki Neža Kresnik, soproga nadsprevodnika v pokoju, Antonija Dernovšek, posestnica v Hrastniku in Miha Koritnik v Podkraju pri Hrastniku.

Mariborska realka.

Vprašanje vzdrževanja realčnega poslopja v Mariboru je zadnja leta vzbujalo mnogo nevolje pri občini, katere last je, in pri profesorjih, ker je zanemarjanje poslopja slabo vplivalo na učne uspehe. Po pogodbi iz leta 1870 bi namreč mestna občina morala skrbeti za popravila in vzdrževanje poslopja, imela pa je pravico do polovice šolnin. Ko je po ustavi šolnina odpadla, se je občina branila izvrševati svojo obvezo, keh so ji odpadli precejšnji dohodki. Pred nekaj dnevi so se med zastopniki mestne občine in prosvetne uprave vršila pogajanja, ki so imela poztiven uspeh. Oboji zastopniki so se zedinili v tem mislu, da država prevzame vse stroške za učno osobje in šolske sluge ter za pisarniške potrebščine, mestna občina pa bo kot lastnica poslopja skrbela za vsa popravila in vzdrževanje, za nabavo učil in inventarja, za knjižnice in sličnо. Ako bi se kdaj opustila realka, da občina poslopje državi na razpolago za kako drugo srednjo šolo.

Za gradnjo železniške proge Št. Janž-Sevnica.

V Beogradu se je mudila v zadnjih dneh deputacija zastopnikov posameznih občin in okrajev, ki so interesirani pri zgradbi nove železniške proge St. Janž-Sevnica, ki je bila projektirana že o priliki Bleerovega posojila. Deputacija je posetila več članov vlade, zlasti prometnega ministra Radojeviča, ter zahtevala, da se zgradnjo omenjene železniške proge čim prej prične.

Umrli v Ljubljani.

Josipina Stedry, zasebnica, 80 let; Elizabeta Janežič, vdova mizarskega pomočnika, 72 let; Julij Blas, uradnik, 20 let; Ana Roje, delavka, 72 let; Ema Vrečar, žena pisarniškga pomočnika, hiralka, 47 let; Mihael Babnik, dninar, 41 let; Pavla Restar, hči rudniškega paznika, hiralka, 6 let; Marija Slomšek, hči pekovskega pomočnika, 4 dni.

Požar v Lormanju pri Sv. Lenartu.

Te dni je izbruhnil požar v obsežnem gospodarskem poslopju posetnika Al. Jančiča, brata državnega pravdnika mariborskega dr. Jančiča. Na pomoč so prihiteli gasilci od Sv. Lenarta v Slovenskih goricah ter požar toliko omejili, da je bila obvarovana Jančičeva stanovanjska hiša in sosednja poslopja pred ognjem.

Umor v Leskovcu pri Krškem.

V hlevu trgovca Žnidaršiča v Leskovcu pri Krškem so našli te dni domačega hlapca mrtvega. Imel je na desni strani nad ušesom dva centimetra globoko rano, izvirajočo od udarca s sekiro. Ubijalec je po zločinu pobegnil proti Rajhenburgu. Nakor se govori, je ubijalec njegov bivši tovariš. Ta je baje nadlegoval trgovčevo hčerko z ljubavnimi pomudbami. Pokojnik je sporočil to svojemu gospodarju, ki je nato nadležneža odslovil. Iz maščevanja se je ta splazil v hlev svojega tovariša, ki je že spal in ga s sekiro ubil.

DOBRO SLUŽBO

dobi Slovenka srednje starosti pri družini treh odraslih oseb. Biti mora zanesljiva, čista in znati mora nekoliko kuhati. Pišite na:
32 Cortlandt St., New York, N. Y.

STALNO SLUŽBO

odstopim dotičnemu, ki kupi od mene živino in pohištvo. Služba $900.00 letno od 2 do 3 sto se pa posebej zasluži; prosto stanovanje in 5 akrov dobre zemlje, 10 minut od mesta. Pišite na:
G. Prok,
912 Morris St., Charleston, W. Va.
(3x 15,16,18)

Kdo ve kaj o mojem očetu FRANK VOLKO? Njegovi dve hčeri želita izvedeti za njegov naslov. Ena se nahaja v Detroitu in ena pa v Turtle Creek, Pa. Pišite na: **Mary Lula, 1542 Edson Ave., Detroit, Mich.**
(2x 16,18)

Iščem svoja dva prijatelja JOŽEFA ŠIRCER in PETRA BUKOVCA. Ker jima imam poročati nekaj važnega iz starega kraja, zato prosim, da se mi javita, ali pa če kdo ve za nju naslov, da ga mi takoj naznani.
Joe Wolf, Box 41, Kenzua, Pa.
(3x 15,16,18)

Za dobro vdrgnenje se ne more nič primerjati z dobrim, starim
Pain-Expeller-jem
Pri prvem znamenju prehlada se poslužite tega izbornega domačega pripomočka ter preprečite komplikacije.
35 in 70 centov po lekarnah. Pazite na tvorniško znamko Sidro.
F. AD. RICHTER & CO.
Berry & South 5th Sts.
Brooklyn, N. Y.

Stari Ljudje, Izčrpani Vsled Življenskih Skrbi, Najdejo Pomoč z Nuga-Tone.
Je učinkovita in hitra.
Tisočem je čudovito pomagano v par dneh. Nuga-Tone povrne živahnost in moč izčrpanim živcem in mišicam. Dela rdečo kri, močne in mirne živce in na čudovit način poveča njihovo moč vzdržljivosti. Prinesa blažilen spanec, dober tek, dobro prebavo, reden stol ter ambicijo. — Če se dobro ne počutite, je vaša dolžnost, da jo poskusite. Vas nič ne stane, ako vam ne stori dobro. Je prijetna za vživati in počutili se boste boljši takoj. Ce vam je še ni predpisal vaš zdravnik, potem pojdite takoj v lekarno in kupite čašo Nuga-Tone. Ne sprejmite nadomestit. Vživajte jo par dni in če se ne počutite boljši in če ne zgledate boljši, nesite ostalo nazaj lekarnarju ki vam bo povrnil vaš denar. Izdelovatelji Nuga-Tone zahtevajo od vseh lekarnarjev, da jamčijo za isto in povrnejo denar, če niste zadovoljni. — Priporočena, jamčena in na prodaj v vseh lekarnah. —Adv't.

NAPRODAJ

imam dovolj najbolje zemlje v Arkansas po 40 akrov in več. Slovenci, Hrvatje, Čehi in Poljaki, ki želete kupiti dobro zemljo pišite za pojasnila na:

STEVE CHOP
1202 State St.,
Pine Bluff, Ark.

NAJBOLJŠE ROČNO NAPRAVLJENE ITALIJANSKE HARMONIKE

Mi izdelujemo in importiramo različne prvovrstne ročno narejene italijanske harmonike najboljše na svetu. Deset let garancije. Naše cene so nižje kot katere gakoli izdelovalca. Brezplačen pouk igranja kupcem. Pišite po brezplačni cenik
RUATTA SERENELLI & CO.
817 Blue Island Ave. Dept. 16, Chicago, Ill

Prav vsakdo –

kdor kaj išče; kdor kaj ponuja; kdor kaj kupuje; kdor kaj prodaja; prav vsakdo priznava, da imajo čudovit uspeh —

MALI OGLASI

v "Glas Naroda".

Gledališče–Glasba–Kino

"12 MILES OUT".

Wm. Anthony McGuire je napisal melodramatično romanco "12 Miles Out", ki je presegla vse pričakovanje. Newyorški kritiki soglašajo v mnenju, da je dosti boljša kot so slavne in splošnoznane "Anna Christy", "What Price Glory" in "White Cargo". V igri nastopajo možje, ki se pripijači postavljajo s svojimi ženskami, zapletljaj sledi zapletljaju, presenečenje presenečenju. Po mnenju kritikov je to najbolj zabavna igra, kar jih predstavljajo sedaj v New Yorku. Vsakdo, ki si bo igro ogledal, se bo do solz nasmejal.

Pisatelj McGuire je znan pisatelj ter se je posebno proslavil z igrama "Six Cylinder Love" in "Kid Boots".

V njegovi najnovejši igri nastopa ena sama ženska in sicer Milredr Florence, kjer je nastopala svoj čas v Metropolitan Theatre s svojo lastno družbo. Glavne moške vloge igrajo Frank Shanon, Warren William in John Wetsley. Izborno igrata tudi Haword Morgan in Peter Chong Gqe.

Ako pošiljate denar v domovino, bodisi v Dinarjih, Lirah ali Dolarjih;
— želite dobiti denar iz starega kraja;
— hočete naložiti svoje prihranke varno po 4% obresti;
— imate rešiti kako zadevo tu ali v domovini;
— nameravate spomladi ali kasneje v domovino;
— rabite sploh kako pojasnilo v bančnih zadevah,
se lahko obrnete s polnim zaupanjem na priznano domačo

Frank Sakser State Bank
82 Cortlandt Street, New York, N. Y.

Slovensko - Amerikanski Koledar
za leto 1926.
je gotov in smo ga razposlali vsem, ki so ga do zdaj naročili.
Letos je zelo zanimiv in bo vsak zadovoljen.
Cena mu je 50c.
Kdor ga želi imeti naj pošlje znamke ali pa money order.
"GLAS NARODA"
82 Cortlandt Street, New York, N. Y.

Zaupanje

se zahteva pri izberi pravilnih zdravil za vašo bolezen. Tisočere zadovoljne družine priporočajo

Severa-ova Družinska Zdravila

Skrbno so sestavljena ter jih priporočajo oni, ki so jih uporabljali, zastran njihove uspešnosti in poštene kakovosti. Če so se jih poslužili pravočasno, je bila marsikatera bolečina odstranjena in marsikatera nevarna bolezen preprečena. S tem so se iznebili stroškov in trpljenja. Tukaj je nekaj uporabnih zdravil:

Severa's Antiseptol.
Antiseptična razredčina za krajevno uporabo. Antiseptično sredstvo za izmivanje ust, za grgranje, zoper slabo sapo, zgago, hripavost in unete čeljusti.
Cena 35 in 50 centov.

Severa's Regulator.
Splošna tonika za ozdravljenje bolezni, ki so posebno ženskam lastne.
Cena $1.25.

Severa's Esko.
Antiseptično mazilo. Namenjeno za odpomoč srbečici in drugim unetjem kože.
Cena 50 centov.

Severa's Cough Balsam.
Prijetno in uspešno sredstvo za ozdravljenje kašlja, katerega povzroča unetje v grlu, ponavljajočega se kašlja in hripavosti.
Cena 25 in 50 centov.

Severa's Gothardol.
Liniment samo za zunanjo uporabo. Priporočljiv za lokalno zdravljenje revmatičnih ali nevralgičnih bolečin, izpahkov, odrgnenj, otekline, okorelih mišic, krčev v mišicah in okorelih sklepov.
Cena 30 in 60 centov.

Severa's Pills.
Zoper zaprtje, bolestni glavobol, omotico in rmenico, ki je posledica zaprtja. Cena 25 centov.

Severa's Esorka.
Zanesljiv mirilec želodca in odvajalna tonika, ki oživlja in ojačuje. Priporočljivo za stare in občutljive ljudi ter one, ki se jim obrača na boljše. Vsled novih zdravilnih sestavin je izborno zdravilo zoper neprebavo, zaprtje in nedelavno stanje prebavnih organov. Cena 75c in $1.50.

Severa's Nervoton in Nervoton Tablete.
Kombinacija tekočine in tablet. Priporočljivo za odpravo nervoznega izčrpanja nespečnosti ali pomanjkanju spanja, ki je posledica nervoznosti. Cena $1.25.

Vprašajte najprej v lekarni. **W. F. SEVERA CO., Cedar Rapids, Iowa**

GOSPODAR PLAVŽEV.

Francoski spisal Georges Ohnet.

Za "Glas Naroda" priredil G. P.

67 (Nadaljevanje.)

— Peljala si se v majhnem vozičku? — je vprašala Suzano. — Kje si ga pustila?

— Pri hlevih, — je odvrnila mlada deklica.

— Hočem se ga poslužiti, da napravim majhen izprehod v okolici, — je rekla Claire živahno.

Ne da bi se pomišljala nadaljni trenutek, si je pokrila glavo s šalom ter odhitela ven.

Vozeča sama se je odpeljala v hitrem trabu. Hitro gibanje je je še bolj razburilo in pričela je naganjati konja k vedno hitrejšemu teku. Ni se bala nevarnosti, da se preobrne voz in da se mogoče sama ponesreči. Od časa do časa pa je prisluškovala, če ne bo čula iz tišine gozda pok.

Gozd pa je ostal tih in nem. Mah, pokrivajoč tla, je zadušil zvok konjskih kopit ter ropotanje voza. Na koncu svojih moči se je konj konečno opotekel ter padel. Claire je skočila iz voza ter pohitela naprej skozi gozd. Inštinkt ji je rekel, da je blizu svojega cilja. Pričela je prisluškovati ter čula več človeških glasov.

Hitro je vrgla krog sebe pogled. Komaj dvajset korakov od nje se je dvigal ob bregu ribnika kitajski kiosk. Od tam je lahko Claire vse pregledala, ne da bi videli nje same. S spretnostjo prega njane strne je pohitela po stopnjicah kioska navzgor ter obstala tam, vsa tresoča se.

Sredi rondela je baron ravno štel korake, da markira razdaljo. La Brede, podpiran od Moulineta, ki je bil smrtnobled in ves zmeden, je basal pištoli, dočim je hodil Filip, v pogovoru z Octavom in zdravnikom, na drugi strani loke gorindol. Vojvoda, stoječ par korakov od kioska, je žvečil smodko.

Z velikim vzhičenjem je mislila Claire na trenutek, ko je bil rondel poln elegantnih kavalirov ter lepo oblečenih žensk. Kako je bilo onega jutra vse veselo in srečno! Takrat je bila ljubosumna, a kaj je bila ona ljubosumnost v primeri z muko, katero je trpela sedaj! Tukaj je imela pred svojimi očmi oba moška, ki sta si medsebojno skušala vzeti življenje. V par minutah bo ležal eden njiju, ves krvav, v travi.

Oblak se je prikazal pred njenimi očmi in morala se je prijeti za ograjo, da ni omahnila na tla. Njena slabost pa je le malo časa trajala. Težko dihajoča se je še enkrat obrnila tjakaj.

Oba nasprotnika sta že stala na svojih mestih. Moulinet je skočil se enkrat naprej te pričel prositi:

— Gospodje moji, za božjo voljo, gospodje moji!

La Brede pa ga je odvlekel. Octave je ponudil Filipu orožje ter se hitro umaknil. La Brede je vprašal s trdnim glasom:

— Gospoda, ali ste pripravljena?

Vojvoda in Filip sta odgovorila istočasno: — Da.

Mladi mož je pričel počasi šteti: Ena, dve, tri — ogenj!

Claire je videla, kako sta se obe pištoli preteče povesili. V tem zadnjem trenutku je izgubila zavest in neka neodoljiva sila jo je gnala naprej. Skočila je po stopnjicah navzdol, se vrgla pred strel, ki je ogrožal Filipa ter s svojo belo roko pokrila žrelo pištole vojvode.

Počil je strel. Claire je postala smrtnobleda in mahajoč s svojo ranjeno, krvavo roko, je pokrila obraz vojvojde z rdečimi lisami. Nato je omahnila nezavestna na tla.

Sedil je trenutek nepopisne zmede. Vojvoda je preplašen skočil nazaj, ko je začutil na svojem obrazu gorko kri. Filip je pohitel k Claire, jo dvignil kot otroka ter odnesel k vozu, ki je čakal na ovinku poti.

Oči mlade žene so bile zaprte. Z veliko spretnostjo je razkril zdravnik roko ranjene.

— Nič ni zlomljenega, — je rekel konečno olajšano. — Roka pa bo za vedno skažena. Madama Derblay pa si lahko pomaga s tem, da nosi vedno rokavice.

Pričel se je smehljati, kajti vrnila se mu je hladnokrvnost kirurga. Nato pa je spravil v red blazine voza, da bo ranjena lahko udobno ležala.

Filip, ki je bil še vedno ves iz sebe, ni izpustil Claire iz oči. Vznemirjala ga je njena dolga omotica. Baron, ki ga je poklical po imenu, ga je spravil nazaj k zavesti položaja. V njegovem spremstvu se je nahajal La Brede, ki je bil skrajno razburjen.

— Gospod moj, poobiaščen sem od vojvode de Bligny, da vam izrečem njegovo globoko sočutje radi nesreče, koje neprostovoljni vzrok je postal on. Nezgoda, ki je zadela madamo Derblay, ga je globoko ganila ter bistveno izpremenila njegove nazore. Zdi se mu nemogoče nadaljevati s pričeto afero. Pogum mojega pripatelja je vzvišen nad vsak dvom. Vaš tudi, gospod moj. Mi vsi smo častni možje . . . Skrivnost tega, kar se je zgodilo tukaj, bo ostala zvesto zavarovana . . .

Gospodar plavžev je obrnil svoj pogled na vojvodo. Slednji se je naslanjal, smrtno-bled in tresoč se, na deblo drevesa ter si z žepnim robcem mehanično brisal obraz. Mislil je na to, da bi njegova krogla lahko ubila Claire, razbila njeno lepo čelo ali prodrla njena snežno-bela prsa. V istem trenutku je na najstrožji način obsodil celo svoje postopanje. Njegovi grdi prejšnji nameni so ga polnili s studom in sklenil je, da se bo za vedno odstranil s poti onih, ki so morali radi njega toliko trpeti.

La Brede je govoril še naprej z ginjenjem, ki se je pri njem kaj redkokedaj pojavilo. Gospodar plavžev je posiušal izraze osebnega obžalovanja ter si je dal stisniti roko. In ko je videl, da so se odstranili vojvodo, Moulinet, je spravil zdravnika v voz, sedel sam na kozlja ter se hitro odpeljal proti domu.

V prostorni spalni sobi, s starimi-tapetami, na katerih so polnile boginje čaše junakov, je sedel Filip ob vznožju postelje, prav kot tekom dolge bolezni Claire. Mlada žena, ki ni prišla celo noč k zavesti, se je nemirno premetavala po postelji, semintja. Naenkrat pa je odprla oči. Gospodar plavžev se je vzravnal ter se sklonil nad nje. Smehljaj se je pojavil na obrazu Claire. Dvignila je roki ter potegnila tilnik Filipa k sebi. V njene zmedene možgane se ni še vrnilo spoznanje resničnosti in zdelo se ji je, da se izprehaja brezteslesna, po nebeških prostorih. Ni trpela. Ljubka otopelost jo je prevzela z glasom, katerega je komaj slišal Filip sam, je mrmrala:

— Umrla sem, kaj ne, moj ljubljeni, in umrla zate? Ah, kako srečno se čutim! Ti se smehljaš, ti me ljubiš! Držiš me v svojih rokah! Kako sladka je smrt! Kako oboževanja vredna večnost!

Zvok njenega lastnega glasa pa je predramil. Skeleča bolečina se je pojavila v roki in naenkrat se je spomnila vsega; svojega obupa, svojega strahu in svoje žrtve.

— Ne, živim! — je vzkliknila.

Potisnila je Filipa nazaj s strahom zroča mu v oči, kot da sta odvisna življenje ali smrt od njegovega odgovora, je rekla:

— Odgovori ie eno besedo! Ali me ljubiš?

Filip je obrnil proti njej svoje lice, ki je žarelo od radosti.

— Da, ljubim te, — je odvrnil. — V tebi bivata dve ženski. Prva, ki mi je povzročila toliko trpljenja, ne obstaja več . . . Ti si druga, katere nisem nikdar nehal oboževati!

Claire je zakričala, njene oči so se napolnile s solzami, goreče je pritisnila Filipa k sebi, ustni so se dotaknile in v neskončni radosti sta izmenjala svoj prvi poljub ljubezni.

KONEC.

PROTESTNO ZBOROVANJE V BERLINU

Ko so Berlinčani izvedeli, da hoče dati vlada bivšemu kajzerju sto milijonov mark odškodnine so piredili po berlinskih ulicah veliko protestno zborovanje. Demonstranti so nosili plakate s katerimi so smešili bivšega kajzerja.

L. N. Andrejev — J. Vidmar:

Iz življenja kapetana Stembala.

IZ življenja kapetana Štembala.

Skozi okna, ki so bila zanesena z ivjem in z dijamantnimi jelkami pokrita, so prodirali jutranji žarki zimskega solnca in so s hladno, toda veselo lučjo napolnjevali dve veliki, visoki in goli sobi, ki so s kuhinjo pred tvorile stanovanje kapetana Nikolaja Ivanovića Štembala in njegovega sluge Kukavice. Očitno je bilo, da je mraz ponoči narastel, kajti na oknih so nastali v kotih križev ledeni narastki in pri dihanju se je videla sapa v hladnem zraku, ki se je ponoči očistil od tobakovega dima.

— Kukavica, — je kriknil s hripavim baritonom Nikolaj Ivanović, med tem, ko je srkal iz kozarca vroč, močan čaj. Kozarec je bil postavljen v srebrn podkozarčnik, ki je po vzorcih že počrnel in ki je tvoril s srebrno žličico vso izbro dragocenosti, kar jih je bilo v kapetanovi posesti. — Kukavica!

Vstopil je sluga, ki se je pri tem narahlo zaletel v vrata. Bil je oproščen četne službe zavoljo neprimernosti, kakor se je izrazil narednik. Majhna glava z velikimi lopatastimi uhlji mu je žalostno tičala na dolgem in suhem životu, ki je drage volje navzel vsak položaj razen tistega, ki ga je bilo treba.

— Ti si pa res pravi štor, moj dragi, — ga je krotko pokaral kapetan. — Če te kličem, imaš takoj priti.

— Čujem, — je mračno zamrmral Kukavica in zavrtel oči.

— Ti si pa res bedak, prijatelj. Kaj pa delaš take obraze? Ali si bil pijan?

— Nas eden nima za kaj piti.

Ker ni hotel kvariti razpoloženja, je Nikolaj Ivanović molče skomignil z rameni in je velel podati vodke in prigrizka in zakuriti v peči.

— Kako pa je to? — je pokazal kapetan na pisano čajno skodelico, ki je bila očitno Kukavična last in ki jo je sluga prinesel s steklenico vodke in s sardinami. — Šilce? — je pogledal kapetan v tla.

— Tako je.

— Ti bedak, ti tak! Izposodi si ga pri gospodinji.

Med tem, ko je imel sluga pri peči čepe opravka z ognjem in se obžigal, ko je z brezovim lubjem skušal podpaliti vlažna, na koncih s snegom pokrita drva, je Nikolaj Ivanović na vse strani premislil svoje načrte za jutrišnji večer. Bližajoči se prazniki so zahtevali od kapetana česa prazničnega in jutri, na božični večer je sklenil kapetan prirediti pojedino, ki, po množini pijač sodeč, očitno ni bila namenjena za ženski spol. — Sicer pa ženski spol že dolgo ni imel več mesta v kapetanovih računih; kajti oficirskih dam, s katerimi je igral karte, sploh ni štel za ženske, z drugimi pa ni prišel v stik. Kapetan je sestavil spisek pijač in prigrizkov in ga je s čustvom zadovoljstva izročil slugi. Ta pa je, mesto da bi izrekel pričakovano odobravanje, odgovarjal kakor papiga: "čujem". — "čujem", toda čim dalje je 'čul', tembolj raztresen in mračen je postajal izraz njegovih oči. Kapetan bi dejal, da se v njih svetlika cela ironija, če ne bi dobro vedel, da je Kukavica neumen in ironije nezmožen. Nakupiti je bilo treba za kakih deset rubljev, kapetan pa je imel samo petindvajset rubljevko, ki jo je slugi tudi izročil. Ker še vedno ni zgubil upanja, da bo Kukavico oživel in da bo zbudil v njem bolj aktiven odnošaj napram resničnosti, mu je Nikolaj Ivanović ponudil šilce vodke, kar je utemeljil s tem, da je zunaj mraz. Kukavica se je pokrižal, izpil vodko, ni pa ne zakrehal ne pljunil, ne se zahvalil, kakor bi bil po svoji že vpeljani navadi dolžan storiti, marveč si je samo tako silovito otrl ustnice, kakor da bi hotel uničiti vsak sled svoje sramotne popustljivosti. Čez par minut je z vso silo zaloputnil kuhinjska vrata.

— Kaj ga je neki všipnilo? — je pomislil kapetan. — saj je bil čisto pripraven fant, — zdaj je pa kakor da bi bil prismojen. — Predsnočnjim je bil celo nesramen. Gospodinja se pritožuje. Sicer pa zlodej ga vzemi! Raje bom premislil, kako veselo in prijetno mine jutrišnji večer.

Nikolaj Ivanović je izpil še dve šilci vodke, stopil po sobi gor in dol, se zagledal v zamrznjeno okno, s katerega se je zdaj že cedila voda, nato pa je vzel majhen kovčeg in sel nanj k prasketajoči peči. Od odprtih vratic je dihnila vanj vročina. Prasket je potihnil in rumeni jeziki plamena so se leno nagibali in oblizovali zoglenela polena.

Minilo je dvajset let, odkar je Nikolaj Ivanič prav tako sedel na kovčku pri peči. Tedaj ni imel pleše in tega rdečega napihnjenega obraza. V drugačnem jeziku mu je tedaj govoril ta-le ogenj, ki mu veje tako prijetno toploto v obraz. Oni jezik je bil manj razumljiv kot današnji; bil je nespameten in smešen jezik. Govoril je o akademiji, kamor pojde Nikolaj Ivanović študirat; tiho in zagonetno je govoril o neki lepi dobri deklici, ki ga bo vzljubila; risal mu je žive slike veselega in šumečega plesa, na katerem on, tesno prepasan oficir spretno pritrkava takt mazurke in vodi duhovit pogovor. Pleši! . . . Kakšna smešna stvar ti plesi!

Nikolaj Ivanović je ogledal svoj zaokroženi život in se nasmehnil, ko si je predstavil samega sebe, da pleše z gospodično.

— Mar zdaj ni dobro? Prav gotovo, da je! — je odvrnil kapetan nekomu in je v dokaz, da je dobro, izpil še šilce vodke. Toda k peči ni več sedel. Pokazalo se je, da je bolj pametno hoditi po sobi. Prihajale so mu navadne, lene, mirne misli — da je Žid Abramka poročniku Iljinu pokvaril lakaste škornje, koliko bo prejemal denarja, ko bo postal četni poveljnik, in da je računski častnik dober človek, čeprav je Poljak.

Zadnja leta si je moral Nikolaj Ivanović s silo dokazovati, da dobro živi, tako pač, kakor je treba. Toda dokazi so se mu upirali, dokler si ni našel mogočnega zaveznika — pijače. Ko je zjutraj popil dva, tri šilca vodke, mu je vse postalo jasno in preprosto. — Ni ga presenečala umazana, prazna soba s svojim uboštvom; ni opažal, da je postal tudi on sam nečeden in nemaren; da si cele tedne ne preoblači perila, da se mu ne ljubi snažiti nohtov, če pa je to opazil, si je takoj vse ovrgel s treznim ugovorom: — saj nimam namena laziti za gospdičnami! — Pa tudi služiti je bilo lažje v taki brezbrižnosti; niti to ni bilo tako žaljivo, da je pri petdesetih letih še vedno kapetan, medtem ko so nekateri njegovi tovariši že polkovniki, in celo generali. Jenjalo ga je grizti brezplodno kesanje, da je zabil četri stoletja za brezmiselno ekserciranje in da je v malenkostnem pehanju za jutrišnjim dnem k tem času polagoma razmetal svojo dušo. Lahka, prijetna meglica se je zibala pred Nikolajem Ivanovičem in mu pred očmi zagrinjala vse, kar ni spadalo k četrti četi Horonskega rezetrvnega bataljona z Židom Abramom, s preferanso za majhne denarje, s polkovnimi povelji in z drugimi vsakdanjimi interesi.

Toda kake dvakrat na leto se je kapetanov zaveznik spremenil v njegovega najhujšega sovražnika. Z mučno jasnostjo in bolečino je vstajala pred njim zavest grozne brezmiselnosti njegovega življenja. — in tedaj se je Nikolaj Ivanović popolnoma zapil za celih 14 dni in je posedal doma v samem perilu s podplutim in zariplim obrazom. V pijanih solzah je tožil tovarišem, da je izgubljen, ko so ga pa tovariši podivjanega in od alkoholnega strupa napol blaznega zapustili, je kapetan postavil svojega slugo k podboju in mu je med poslednjimi poizkusi ohraniti svoje dostojanstvo, s surovim glasom govoril, da je on, kapetan dober, toda nerazumljen človek. Ko je še sluga zapustil blazno "blagorodje", je blagorodje položilo glavo na mizo in je jokalo samo, ne da bi vedelo, zakaj joče, zato pa tembolj grenko, tembolj iskreno, tembolj trpeče. Ko ga je pijanost minila, se je kapetan, ki ga je bilo sram spomniti se nanjo in govoriti o nji, ni mogel iznebiti nejasnih in težkih spominov. — Eden izmed njih, najmanj težak, je bil spomin, da mu je Kukavica nekako pomagal in da je sočustvoval ž njim. Ali je bil trdnejši v nogah kot drugi sluge in je lahko dalj sprejemal kapetanove izlive (ki so včasih leteli vanj v obliki kozarcev in drugih predmetov, kar je pač prišlo kapetanu pod roke), ali je s čim drugim pokazal svojo skrbnost za kapetana, tega si Nikolaj Ivanović ni znal natančno pojasniti, vendar pa je bil Kukavici hvaležen. Zato še doslej ni zapodil Kukavice in je imel potrpljenje ž njegovo uradno priznano neumnostjo in ž njegovim popolnoma negativnim pomenom v kapetanovem gospodarstvu; — česar Kukavica ni mogel razbiti je pokvaril na kak drug, manj bistroumen način. Kapetanova naročila pa je tolmačil tako narobe, da so se celo drugi sluge smejali.

Nikolaj Ivanović je izpil še šilce in se odpravil na obisk k znancem. Ključ in skrb za stanovanje je prepustil gospodinji, ki je stanovala čez vežo. Vrnil se je ob poznem večeru, toda Kukavice še ni bilo nazaj. Minila je noč, za njo naslednji dan. — Kukavice pa od nikoder.

(Konec prihodnjič.)

REDEK SPORAZUM

Zastavite to ali ono vprašanje, nekateri bodo govorili zanj, nekateri proti. Toda če vprašate ljudi s Severa, Juga, Vzhoda ali Zapada, katero zdravilo je po njihovem mnenju najboljše za želodec, bodo vsi sporazumno odgovorili: Trinerjevo Grenko Vino! SEVER: "KITCHENER, Ont., 9. dec. Trinerjevo Grenko Vino je pred kratkim rešilo tukaj neko žensko pred smrtjo. A. Sykora. JUG: "SABRATON, W. Va., 15. dec. Vsaka družina, ki hoče biti dobrega zdravja, mora imeti Trinerjevo Grenko Vino. Rešilo mi je zdravje in življenje. J. Kadlecik. VZHOD: "PROVIDENCE, R. I., 7. decembra. Trinerjevo Grenko Vino je jako uspešno. Ant. Fitz". ZAPAD: "ANACONDA, Mont., 17. decembra. Trinerjevo Grenko Vino je najboljše zdravilo. Priporočam ga vsem mojim prijateljem. Frank Sasek". Vsa ta pisma so od decembra leta 125. Tudi vi ga poskušajte in poskušajte tudi Trinerjev Liniment, Trinerjev Mirilec Kašlja, Trinerjeve Tablete Zopet Prehlad. Če vam vaš lekarnar ali prodajalec ne more postreči, pišite na: Joseph Triner Company, Chicago, Ill.

(Ad.)

Pozor čitatelji.

Opozorite trgovce in obrtniki, pri katerih kupujete ali naročate in ste z njih postrežbo zadovoljni, da oglašujejo v listu "Glas Naroda". S tem boste vstregli vsem.

Uprava 'Glas Naroda'.

Kretanje parnikov - Shipping News

20. januarja: Pres. Roosevelt, Bremen.
21. januarja: Deutschland, Hamburg. Bremen, Bremen.
23. januarja: Andania, Cherbourg.
27. januarja: Suffren, Havre.
29. januarja: Martha Washington, Trst.
30. januarja: Aquitania, Cherbourg; France, Havre.
6. februarja: Olympic, Cherbourg; Pres. Roosevelt, Bremen; Orduna, Cherbourg.
10. februarja: La Savoie, Havre.
11. februarja: Westphalia, Hamburg.
13. februarja: Paris, Havre; America, Bremen; Pittsburgh, Cherbourg, Bremen.
16. februarja: Berlin, Cehrbourg, Bremen. Albert Ballin, Hamburg.
20. februarja: Aquitania, Cherbourg; Pres. Harding, Bremen.
24. februarja: De Grasse, Havre.
25. februarja: Thuringia, Hamburg; Muenchen, Bremen.
27. februarja: Olympic, Cherbourg.

CUNARD V JUGOSLAVIJO
(preko Cherbourga)
Znižane cene v tretjem razredu za tja in nazaj.
V LJUBLJANO in nazaj na
BERENGARIJI) AQUITANIJI) $210
MAURETANIJI $206
in davek
8 in pol dne do Jugoslavije.
Odplutja ob sobotah. Tukaj nastanjeni potniki so pripuščeni, ne da bi bili podvrženi kvoti. Vsi potniki tretjega razreda so v kabinah. Neprekosljiva čistoča. Izborna hrana. Za podrobnosti vprašajte lokal. agenta ali pa

CUNARD LINE
25 Broadway New York

Vožnja tja in nazaj po znižanih cenah.
Naši parniki na tri vijake
RESOLUTE, RELIANCE
ALBERT BALLIN
DEUTSCHLAND
in znani enokabinski parniki
CLEVELAND, WESTPHALIA
MOUNT CLAY, THURINGIA
$198.—
Iz NEW YORKA do LJUBLJANE in NAZAJ
(Vojni davek posebej)
TEDENSKA ODPLUTJA
Za povratna dovoljenja in druge informacije se obrnite na lokalnega agenta ali na
United American Lines
(Harriman Line) Joint Service with
Hamburg American Line
35-39 Broadway, New York.

Kako se potuje v stari kraj in nazaj v Ameriko

Kdor je namenjen potovati v stari kraj, je potrebno, da je natančno poučen o potnih listih, prtljagi in drugih stvareh.

Pojasnila, ki vam jih zamoremo dati vsled naše dolgoletne izkušnje Vam bodo gotovo v korist; tudi priporočamo vedno le prvovrstne parnike, ki imajo kabine tudi v III. razredu.

Glasom nove naseljniške postave, ki je stopila v veljavo s 1. julijem 1924, zamorejo tudi nedržavljani dobiti dovoljenje ostati v domovini eno leto in ako potrebno tudi dalj časa. Vsaka dovoljenja izdaja generalni naseljniški komisar v Washington, D. C. Prošnjo za tako dovoljenje se lahko napravi tudi v New Yorku pred odpotovanjem in se pošlje prosilcu v stari kraj skupaj z nanovejše odredbe.

KAKO DOBITI SVOJCE IZ STAREGA KRAJA

Kdor želi dobiti sorodnika ali rojaka iz starega kraja, naj nam prej piše za pojasnila. Iz Jugoslavije bo pripuščenih v prihodnjih dveh letih, od 1. julija 1924 naprej vsako leto po 671 priseljencev.

Ameriški državljani pa zamorejo dobiti sem žene in otroke do 18 ta brez, da bi bili šteti v kvoto. Rojene osebe se tudi ne štejejo v kvoto. Starši in otroci od 18 do 21. leta ameriških državljanov imajo prednost v kvoti. Pišite po pojasnila.

Prodajamo vozne liste za vse proge; tudi preko Trsta zamoreje Jugoslovani sedaj potovati.

Frank Sakser State Bank
82 Cortlandt St., New York

POZOR ROJAKI!

Naš potovalni zastopnik Mr. JOHN ŽUST bo obiskal rojake po Lawrence Co., Penna. — Komur je potekla naročnina na Glas Naroda, naj jo obnovi pri njem. Tudi sprejema naročila za razne knjige, ki jih imamo v zalogi. Rojakom ga toplo priporočamo.

Uprava "Glas Naroda".

Pozor rojaki!
V zalogi imamo
SVETO PISMO
(stare in nove zaveze)
Knjiga je krasno trdo vezana ter stane $3.00.
Slovenic Publishing Company
82 Cortlandt Street New York, N. Y.